

PUČKO OTVORENO UČILIŠTE ZAGREB –
SINTEZA KULTURE, ARHITEKTURE I DIZAJNA

U FOKUSU: VELIKA DVORANA

Nositelj programa:

PUČKO OTVORENO UČILIŠTE ZAGREB

Ulica grada Vukovara 68, 10000 Zagreb – HR

Programski partneri:

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE HAZU

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI U ZAGREBU

Autorica programa i popratne izložbe:

dr. sc. Iva Ceraj,
Hrvatski muzej arhitekture HAZU

Dizajn:

Damir Gamulin, mag. diz.
Nives Sertić, mag. art.

Koordinatorica programa:

Ana Majurić,
voditeljica Odjela za kulturu i nakladništvo POUZ

Fotografije:
Željko Krčadinac
Arhiv Knjižnice POUZ

Grafička dokumentacija:
Hrvatski muzej arhitekture HAZU –
Osobni arhivski fond Radovana Nikšića
i Bernarda Bernardija

Zahvaljujemo Knjižnici POUZ na stručnoj
suradnji u realizaciji programa

Pod pokroviteljstvom:

HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Realizirano uz potporu:
GRAD ZAGREB

U suradnji s programskim partnerima: HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE HAZU, INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI
Pod pokroviteljstvom: HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Okrugli stol 2

PUČKO OTVORENO UČILIŠTE ZAGREB – SINTEZA KULTURE, ARHITEKTURE I DIZAJNA

U FOKUSU: VELIKA DVORANA

Zgrada Pučkog otvorenog učilišta Zagreb djelo je arhitekata Radovana Nikšića i Ninoslava Kučana, te arhitekta i industrijskog dizajnera Bernarda Bernardija, autora opreme i mobilijara. Utemeljena na vrhunskim postulatima europske moderne, zgrada je po realizaciji 1961. godine nagrađena prestižnom Nagradom grada Zagreba za najbolje arhitektonsko ostvarenje, interijer i opremu. Godine 2011. obilježena je 50. obljetnica zgrade jubilarnim brojem časopisa 15 dana čije su zlatne korice objedinile priloge o kulturnom značaju, arhitektonici, interijeru i opremi zgrade. Tom prilikom održan je inicijalni okrugli stol s kojeg je odaslan apel za prepoznavanje i očuvanje vrijednosti ovoga paradigmatskog zdanja zagrebačke moderne arhitekture.

Nastavno tome, 2017. godine pokrenut je ciklus pod nazivom Pučko otvoreno učilište Zagreb – sinteza kulture, arhitekture i dizajna, autorice dr. sc. Ive Ceraj, zamišljen kao niz okruglih stolova koji se održavaju u različitim dijelovima zgrade. Mobilnim i uvijek novim mjestom diskusije, program stavlja u fokus najvažnije prostorno-sadržajne cjeline zgrade, a mapiranje pojedinih zona u konačnici ima za cilj ukazati na vitalnu povezanost arhitektonike, interijera, opreme i namještaja koji u duhu modernizma funkcionalno zrcale kulturno-edukativne programe institucije. Tema prvoga okruglog stola obuhvatila je sjeverozapadno krilo zgrade gdje se u prostoru prizemlja i prvoga kata nalazi knjižnica i čitaonica POUZ-a kao utišano mjesto koncentracije, oplemenjeno funkcionalnim i bezvremenjskim dizajnom opreme, skladno uklopljene u fluidan, dvoetažni prostor.

Drugi okrugli stol usmjerava svoj fokus na nekoć vibrantne prostore jugozapadnoga krila zgrade: veliku dvoranu s pripadajućim kontaktnim sadržajno-prostornim cjelinama. Kubus velike dvorane predstavlja jedinu zatvorenu formu u arhitektonici zgade kao zbijena i nepropusna forma koja unutar svojih zidova sakriva mikro-kozmos nevidljiv oku vanjskog promatrača. Otvorena 1962. godine atraktivnim programom talijanskih (Federico Fellini, Roberto Rossellini, Luchino Visconti) i mladih francuskih režisera, dvorana ubrzo postaje kulturnim žarištem grada s recentnom filmskom, kao i dramskom, te glazbenom ponudom. Pozicija velike dvorane bila je promišljeno vezana uz kontaktne prostore – ponajprije, uz južni foyer u prizemlju, nekoć obilno ispunjen svjetлом koje je strujalo kroz staklene stijene iz unutrašnjeg patia. Ovaj multifunkcionalan prostor bio je u funkciji prihvata posjetitelja, ali i izložbene galerije, te je omogućavao izlaz na terasu ljetnoga kina. Reprezentativan dojam ostvaren kamenim opločenjem, ritmom crnih mramornih stupova i ostakljenim stijenama, danas je potpuno narušen uslijed devastacije i grubog nerazumijevanja izvornih vrijednosti. Na sličan način izgubljene su i vrijednosti nekadašnjega Kluba – mjesta susreta, razgovora i okrijepe na prvom katu s pogledom prema jugu koji je ovaj atraktivan prostor otvarao u smjeru tzv. Sveučilišne aleje i tako ukidao rubove i granice.

Ponovnim prepoznavanjem ovih prostornih cjelina kao nositelja kulturne memorije, otvaraju se daljnji potencijali njihove revitalizacije. Proces revalorizacije sadržajnih, kulthroloških, arhitektonskih i oblikovnih vrijednosti – uvelike omogućen zahvaljući sačuvanim snimkama izvornog stanja interijera Željka Krčadinca, prvoga službenog fotografa zgrade – ima za cilj kontinuirano razvijati i jačati svijest o vlastitim vrijednostima, te potaknuti razvoj novih modela čuvanja i unaprjeđenja kulturne baštine koja pripada najboljim dosezima europskog modernizma.

- 18.00 Ivan Šutalo, dipl. ing.
ravnatelj Pučkog otvorenog učilišta Zagreb
*Drugi okrugli stol, nova pozicija:
pozdravna riječ i otvaranje skupa*
 - 18.10 akademik Andrija Mutnjaković,
voditelj Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU
Palača od stakla i svjetla: prolegomena skupu
 - 18.20 dr. sc. Iva Ceraj, znanstvena suradnica
kustosica Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU
*O velikoj dvorani i kontaktnim cjelinama –
zagovor revitalizaciji prostornog kontinuiteta*
 - 18.30 dr. sc. Jasna Galjer, red. prof. / dr. sc. Sanja Lončar, doc.
Odsjek za povijest umjetnosti / Odsjek za etnologiju i
kulturnu antropologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Arhitektura modernizma kao medij komunikacije znanja i kulture
 - 18.40 Ružica Kovačević, prof.
Članica Savjeta časopisa 15 dana za umjetnost i kulturu
*Zlatno vrijeme Filmskog kluba 1965.-1980.
Hommage Hanibalu Dundoviću*
 - 18.50 Tomislav Kurelec, prof.
zaslužni filmski i kazališni kritičar, filmski i televizijski redatelj
*Moja sjećanja: Od francuskoga novog vala do GEFF-a
(Genre Experimental Film Festival)*
 - 19.00 Uručenje prigodnog poklona gospodinu Tomislavu Kurelecu:
zbir časopisa 15 dana za umjetnost i kulturu s objavljenim
autorskim prilozima
 - Stanka za kavu
 - 19.20 dr. sc. Borka Bobovec, doc.
upraviteljica Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU
*Arhitektura modernizma danas – pristupi i smjernice
očuvanja zgrade u funkciji*
 - 19.30 Damir Gamulin, mag. dizajna
samostalni istraživač
Novi vizualni identitet Pučkog otvorenog učilišta Zagreb
 - 19.40 Ivana Haničar Buljan, dipl.ing. arh.
stručna savjetnica i pomoćnica ravnatelja
Institut za povijest umjetnosti
*Koraci zaštite i očuvanja: „Konzervatorska studija s idejnim
prijedlogom prezentacije dijela zgrade Pučkog otvorenog
učilišta – velika dvorana s pratećim prostorijama“*
 - 19.50 Obilazak prostora Kluba –
pogled s galerije na veliku dvoranu danas
 - 20.00 Završetak skupa i domjenak
- Počasni gosti Drugog okruglog stola:
Ivana Nikšić Olujić, dipl.ing. arh., kćer arhitekta Radovana Nikšića
Tomislav Kurelec, prof., zaslužni filmski i kazališni kritičar,
filmski i televizijski redatelj
Željko Krčadinac, prvi službeni fotograf Radničkog
sveučilišta Moša Pijade

ras pored

P R I R E D A B A

CENTRA ZA KULTURU

RADNIČKOG SVEUČILIŠTA »MOŠA PIJADE«